

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÈNTIMS PER TOT ESPANYA.
Números atrassats: 10 cèntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50

GLORIAS ESPANYOLAS

La batalla de Tetuán

MOROS DE DOS MENAS

A qüestió del moro segueix de la mateixa manera.

De mica en mica van arribant foras a Melilla: avuy quatre soldats y un cabo, l'endemà mitja companyia, ara un canó sense curenya, després una curenya sense canó, y així ens anem preparant pera pendre venjança del agravi sangrent inferit a la nació espanyola.

Un dia ó altre 'ns trobarem cara a cara y passarem comptes.

Y de totes maneres, sino volém anar massa depressa, sempre 'ns queda 'l recurs de aplassar la qüestió pel dia del judici final. A la vall de Josefet hi serém tots, cristiáns y moros, y allà, en últim extrem, hi haurá un petament d' ossos que farà fredat.

Jo, per la méva part, ho confesso: comenso a refredarme.

Tot aquell entusiasme, tot aquell enardiment que sentia desde un principi, se 'm van debilitant, se 'm van apagant, se 'm tornan cendra. Lo govern no té altra idea que la de apagar focs, y al últim se sortirá ab la séva. No hi ha combustió patriótica que duri senmanas y mesos, quan no s' hi posa llenya.

¿Suceheix per ventura una cosa semblant entre as kábilas rifyenyas?

Ho ignoro. Pero los noticias del camp de Melilla asseguran que cada dia están més enarboladas, creixent en audacia, al pas que 'ls espanyols no fan res per castigarlas. Cada dia que passa, en aquest estat de inanició, es per las kábilas un motiu més per sentirse alentadas y creures superiors a las gallinas espanyolas.

Lo fet és que, a favor de aquesta creencia séya que nosaltres consentim que vaja posant arrels cada cop més fondas, los moros se preparan y acumulan formidables elements de atach y de defensa. Los santóns recorren valls y montanyas predicant la guerra santa. Se parla de més de 40,000 rifyenyos previnguts y resoltos. Se diu que la má del inglés se belluga qu' es un gust. Se suposa, en fi, que aquells salvatjes constan ab armament moderníssim y fins ab canóns de artilleria.

Descartant tota probable exageració, es indubtable que la resistencia que haurém de vencer al emprendre l' atach es molt més considerable avuy que quinze dias enrera. Quinze dias atrás un cop de audacia podia salvar l' honor nacional y colmar las aspiracions del país. Avuy los sacrificis haurán de ser inmensament més quantiosos, en sanch y en diners. Tres ó quatre mil homes que podian fer lo viatge en menos de vintiquatre horas haurian bastat llavoras per emprendre y portar a terme una acció decisiva. Avuy se 'n consideran necessaris quinze mil. ¿Quánts se 'n necessitarán demá?

Y si per posar en peu de guerra aquests quinze mil homes ha sigut precís invertir tant temps ¿qué no succehirá quan se consideri que aquests quinze mil homes no bastan?

Es trist tenir que confessarho; pero sobre l' heróica Espanya pesa una mala constelació.

Un arriba a perdre l' óremus quan se pregunta qui 'ns governa.

¿Son espanyols ó musulmans batejats, los homes que 's troban avuy dirigint los destinos de la patria espanyola?

Ara recordo que Muley Sagasta ha aplicat sempre en todas las sévas cosas la conducta fatalista propia dels mahometans. Sempre ha confiat en la séva bona estrella: sempre ha cregut en los misteriosos decrets de la fatalitat. Aplasant las qüestions més árduas, las ha vensudas per agofament y per cansanci. Davant dels perills més inminents s' ha tombat sobre l' otomana, s' ha fet servir lo dinar y ha dit:—Afártam y digam moro.

Avuy tracta de fer lo mateix.

Jo 'm figuro véurel en situació de practicar aquell proverbí árabe tan conegut:

«Si desitjas veure passar lo cadáver del teu enemich, asséntat al pedris de la porta de casa téva.»

Pero ay! que 'ls primers cadavers que han passat per davant de la porta de 'n Sagasta, son los dels soldats de la patria sacrificats per las tayfas rifyenyas, y darrera d' ells ha passat Espanya enrogida per l' ira y la vergonya. ¿Qué no passi després lo cadáver de l' honra nacional!

Aixó vol dir que entre moros anda el juego. No tots los moros son a l' altra banda del Estret; també 'n tenim a Espanya.

Y ja no sé qui es mes digne de las nostras iras, las kábilas que 'ns hostilisan ó 'ls fusionistas que 'ns lligan las mans: los rifyenyos ó 'ls que se 'ns rifyan.

P. K.

EXTREM A EXTREM.

Los atachs de las kábilas rifyenyas a las foras espanyolas que construhian lo fort de Sidi Guariaix era una cosa, que las autoritats havian de prevéurela y evitarla a tota costa, prenent las precaucions necessarias.

Avuy, en cambi, per venjar l' ofensa rebuda, s' está perdent un temps preciós ab l' excusa de acumular elements de atach verdaderament formidables. Y aquest temps las kábilas l' aprofitan.

Diguém ab lo Korán: «Estava escrit.» Si, senyors: estava escrit que a Espanya tenim de anar sempre d' extrem a extrem: desde 'l colmo del descuyt al colmo de la precaució.

Que 'ls moros de Melilla en número de 20 per cada soldat dels nostres realisin hassanyas com la del dia 2 de Octubre es molt trist.

Pero pel concepte que las nacions civilizadas poden formar d' Espanya, es mes trist encare que per transportar 8 ó 10 mil homes al Africa, a 113 millas de Málaga, necessiti 'l govern tres senmanas ó un mes.

Y a fé que no será aixó perque al pobre contribuent no li fassin posá 'l coll.

Los possibilistas del Círcul del ex-arcalde Gonzalez, després de mitj any de vacilacions han resolt adherirse als acorts presos a casa de D. Emilio Castelar y aceptar la jefatura del Sr. Abarzuza.

De manera que aquests son avuy los ortodoxos y no La Publicidad que tan estretas relacions manté ab lo séu corresponçal Sr. Morayta.

Pero s' ha de confessar que 'l camí que prenen los tals possibilistas ortodoxos conduheix directament al Cassino de la Plassa Real.

Y si ho reflexionan bé no tardarán en efectuar lo traslado, tant més si consideran que del Cassino de la Plassa Real a la Casa de la Ciutat la distancia es molt curta; y al cap-de-vall ¿qué volen? ¿ser monárquichs? ¿ser republicans?... Ara veegin qui 's fixa ab aquestas antiguallas: lo que volen ells ser regidors.

¿No es veritat Sr. Gonzalez que fet y fet aquesta es la politica més sólida perque es la qu' engreixa més?

Ab gran entusiasme signé despedida 'l dimecres passat la tercera bateria del regiment de artilleria de montanya, que s' embarcá a bordo del vapor Rabat en direcció a Melilla.

Ja era hora de que a Barcelona 's realisés un acte de aquesta naturalesa.

La marxa dels valents artillers ha contribuít a encendre de nou los esperits, que ja comensavan a desmayar, davant de la displicencia dels governants, tan contrarias als anhels dels verdaders patriotas.

Un republicá vehí de Valls, ha fet un oferiment verdaderament acertat, y sobre tot molt práctic.

Lo Sr. Mulet, que aixís s' anomena, ha dit qu' en cas de declararse la guerra als moros, ell se prestava a satisfer doble quota de contribució, mentres duresin las operacions.

En lo joch de la guerra, no tot han de ser espasas. En moltas ocasions oros son triunfos.

Un periódich de París, din lo següent: «La qüestió marroquí pot produhir una conflagració general. La qüestió marroquí dorm. ¡Cuidado a despertarla!»

Cuidado a despertarla ¿eh? Si a Espanya hi hagués homes de govern a la altura de las circunstancias, res de despertar qüestions. A la del Marroch, dormida com está, li tallarian lo cap en rodó y ¡santas Pasquas!

Després ja veuriam qui seria 'l guapo que tindria prou manya per afegirli.

CARTAS DE FORA.—Desesperat per venir sufrint una llarga y dolorosa malaltia, un pobre home de Angles va suicidarse. Empleat en la fábrica de teixits dels senyors Sard y C.^a era molt estimat en tota la població, especialment dels seus companys de treball. L' home negre 's va negar a que li donguessin terra sagrada y a que toquessin las campanas de la iglesia; y per tal motiu, després de tenirlo dos dias insepult, varen enterrarlo fora de las parets del cementiri, igual que un salvatge. ¿Com es qu' en lo poble de Angles no 's compleix la llei que prescriu l' existencia en tots los pobles de un cementiri neutre pera tots los que moren fora del gremi de la iglesia católica?

¿Saben per que las cullitas no van bé? ¿Saben

per que 'ls pagesos no poden adinerarlas? L' ensotanat de Vilanova de Escornalbou ha descubert la causa de aquesta mala tungada que passan los pagesos: de tot ne té la culpa la falta de fé; y la manera de desagrarivar a Déu Nostre Senyor consisteix en cremar tots los periódichs de ideas avansadas, que son la causa de que la fé estigui perduda y llegir los periódichs religiosos qu' ell los proporcionarà. Ab aixó fugirá la filoxera y tornarem a enviar a Fransa grans quantitats de vi... y sino altre cosa, l' ensotanat de Vilanova d' Escornalbou cobrarà la comisionista que li fassin las empreses dels periódichs religiosos. A aquest mestre, cosa de dos mesos enrera varem tenir de posarli 'ls peus a rotllo, de lo qual se mostrava molt apesarat. ¿Com se comprén donchs, que torni a reincidir en lo delict de lesa-bestia?

UNA BROMA RURAL

En l' época de las festas majors de aquest mateix any de gracia 1893. Tres joves de Mollet, tan nets de clatell com amichs de la gresca, van pensarse una tretxa per divertirse, y apenas la tingueren pensada, van posarla en obra.

Vestits ab la roba de las festas, y ab aquell desembrás propi de la gent que saben lo

terreno que trepitjan, van encaminarse al poble de Parets, lo dia 6 de agost. Parets celebrava la seva festa major ab l' alegria de costum, malgrat las malas cullitas y 'ls pagos al govern que tenen tan desatinats als pobres pagesos. Pero ¡qué s' hi farà! Un' hora bona sempre es de bon passar, fins en mitj de las majors tristesses y aficcions.

Precisament los joves de Mollet tenian a la má donar un' alegría als camparols. Ells no anavan a festa major per divertirse, no; hi anavan per fer negoci. Y per fer negoci ab un article, fins ara sense valor, tant que sempre s' havia lliensat. ¿Saben quin article era aquest? Lo boll del blat.

Recorregueren algunas casas, enterantse de qui 'n tenia y de qui 'n deixava de tenir. Als primers els deyan:

—Guardéulo bé: ja tornarem a passar y ferém tractes.

Entre las casas que visitaren s' hi conta la del arcalde, un tal Sr. Tomás, que quan los joves s' hi deixaren veure, estava sopant rodejat de forasters, haventhi no pochos senyors y senyoras a la taula.

La proposició que li feren de comprarli 'l boll sembla que li interessá de tal manera, que ja no va tenir temps sino per agafar lo llum y acompanyar als joves a la eixida, deixant als comensals a las foscas. ¡Lo que pot l' amor al negoci!

—Una cosa com lo boll—devia pensar ell—que fins ara s' ha lliensat ¡qui s' ho havia de creure que ab lo temps arribaria a adinarsel!

Lo fet es qu' ell preguntava:

—Be, minyons, ¿voleu dirme que se 'n fá del boll? —Aixó—segons els graus que tingui:—va respondre un dels joves—si es aixut, licor; si es moll, pólvora, y fins se 'n fa paper d' estrassa.

Y un altre deya sense que li escapés el riure: —Oh, y de la classe mes superior, hasta se 'n fan neulas.

L' arcalde, convensut de que hi tornarian al objecte de ajustar la compra del boll, va mostrarse molt amable ab ells, ensenyantlos los porchs de la cort, sense recordarse dels sopar, ni dels forasters que continuavan a las foscas.

Lo dia 15 de agost, festa major a Montmeló. També s' hi van deixar caure 'ls tres joves de Mollet, y vinga seguir casas, parlant per tot arreu del negoci del boll.

Una de las que van visitar sigué la de un regidor anomenat Sala, al qual li posaren un cap com uns tres quartans, y ell mateix, entusiasmat ab lo negoci del boll, va atrassarlos al arcalde qu' es un tal Calau, desitjós de que participés també de aquells grans beneficis.

L' arcalde 's trobava al café fent la bescambrilla de sis, y al enterarse de las intencions dels joves, va deixar las cartas y 'ls companys per ensenyarlos sense perdua de moment tot lo boll que tenia.

Los del café preguntavan:

—Pero y ¿qué se 'n fá del boll? Y 'ls molletins responian lo mateix que a Parets, afegint qu' ells eran comissionats de unas fabricas de Sant Andreu y Horta molt arrencadas, ab encàrrech de agabellarlo tot.

Lo dia 3 de setembre feren cap a Santa Perpètua de Moguda, cassant també una pila de clatelluts. Alló de las fabricas de Sant Andreu y Horta 'ls feya molta impressió. ¡Dimontri, dimontri! Y lo que rumian els frabricants per fer diners!... Y aixó, després de tot, es una sort pels pagesos, perque ¡qui 'n feya paga del boll?... ¡Sempre surten invencions novas.

Lo dia 8 de setembre festa major a Martorellas, y allí 'ls joves bromistas van fer una agafada mes grossa qu' en los altres pobles.

A un tal Tomeu, home que te fama d' aixerit y espavilat com lo qui mes puga serne en aquell poble, li van posar un cap com una roda de carro. Se 'ls endugué a casa séva, 'ls hi ensanya 'l boll, resultant que 'n tenia 6 ó 7 quintars.

—¿A quant me 'l pagareu?—preguntava.

—Fins a 19 rals quintar podem pagarli; pero si no 'l voleu pesar, a bell ull de tot plegat vos ne donarem sis pessetas.

L'home trobava molt estrany aquest tracte. ¿Per ventura no n'hi havia 6 ó 7 quintars? ¿Per qué donchs pagarli tant á pes y tant poch á bell ull?

Y tot era remanar-lo per ferlos veure 'l molt gruix que n'hi havia.

—¡Alto!—va dir un dels molletins—aquest boll es molt brut: está plé de palla y de cagallons de cunill... No 'l podem pendre á cap preu, perquè las máquinas garballadoras pateixan molt per triarlo.

—Pero vaja—va dirli un altre—per xó vos podeu fer negoci, agabelléu tot el que trobéu pel poble; pero que sigui ben net, y un altre dia tornarem á passar y 'ns entendrem.

Desde llavors en Tomeu no feya mes que buscar boll de casa en casa, ab la fatlera y l'entusiasme de un negociant que confia fers'hi unas calsas.

—Me sembla Tomén que 'us ensarronan—li digué un mosso de l'esquadra al veure'l tan adelarat.

—Y qué m'han d'ensarronar!...—deya ell:—El que m'enganyi á mi encare te de neixer.

Lo mosso d'esquadra insistia, y ell per salvar lo seu amor propi deya:

—Y si us dich que volian pagármel per endavant, encare direu que m'ensarronan?

La broma va durar molt. A un tal Peret Serra van donarli entenedre d'extendre 'l boll l'endemá si fes sol; pero va ploure y va estolviarse aquesta feyna.

A alguns els deyan que 'l boll s'embarcava en l'aygua de la riera ab portadoras, caixas, bocoys, enramadas y xábegas: que pel Besós arribava fins á Sant Adriá y que allí uns homes el treyan. De aquesta manera 'ls transports sortian de franch. Y per cert que las fábricas de Sant Andreu y Horta no sols utilitzavan lo boll, sino 'ls cucuts de blat de more y la fulla de las tabellas de las monjetas:—Aquestas—deyan—tenen molta forsa pels esperits.

A Montornés y á Sant Fost van repetir la guassa ab lo mateix éxit. Tothom esperava enriqueirse ab lo boll y si 'ls tres joves no han fet més engallinadas es perquè no han anat á cap més poble. Ja 'n van tenir prou ab lo realitat, pera posar en evidencia la credulitat de la gent. Tracte complet no 'n van tancar cap en lloch, limitantse á prometre que tornarian á passar.

Y ara 's diu per tot aquell país:

—Sabéu perquè serveix lo boll? ¿Per ferne licor, pólvora ó neulas?... No senyors. Serveix únicament per fomentar la cria de la llana.

J. M. E.

LO D'ÁFRICA

(Parers, opinions y plans de diversos ciutadans)

UN MINISTERIAL

No alborotarse, senyors, que aixó es contraproduhent; també 'l ministeri sent idéntichs neguits y ardors. Pero... ab tot y 'l seu enfado, no creu hó fé ab vostés coró perquè tractantse del moro s'ha de procedi ab cuydado.

UN CONSERVADOR

¿Que fa aquest govern? ¿que espera? ¿cóm no castiga al moment l'ultratje indigne y sangrent fet á la nostra bandera? ¿Que fa en Sagasta? ¿que fa? ¿afront tan gran pot sufrirlo? (¡Veyám si fem despedirlo y torném á governá!)

UN... VALENT

Nada ¿hi ha que armar jarana? Pues amunt y venga broma. ¡Morin los fills de Mahoma! ¡Mori la gent mussulmana! ¡Mori l'africá ruhi! horror del sigle dinou!... Bueno, ara ja hem cridat prou; cap a sopar... y á dormi.

UN QUE HO VEU BLANCH

Si d'anarhi tinch la sort, ¡quina ocasió se 'm espera de fer rápida carrera! Sento que m'ho diu lo cor. ¡Cóm lluytaré! ¡Ab quin anheli faré 'ls medis d'ascendi!... De fixo que torno aquí comandant ó coronel.

UN QUE HO VEU NEGRE

Si senyó; anirém allá, me posarán d'avansada, vindrá una bala esgarriada y de segü 'm tocará. Caure en qualsevol recó, sufriré un xich de martiri, me durán al cementiri y... s'ha acabat la funció.

UN CALAVERA

¿Al Africa?... Ja está dit l'ocasió ve de perilla: m'embarco cap á Melilla y á fer l'home tot seguit.

¡Ja veureu en pocas horas com tot alló ho clayém d'oros! La tropa empaytant als moros jo perseguint á las moras.

UN BROMISTA

Per combatre aquests famélichs, jo no m'amohinaria trabsalsant artilleria ni fent tants aprestos bélichs. Per treurels aviat de tino y obligarlos á fugi... no hi ha sino enviar allí un cargament de tocino.

UN ENTUSIASTA

Gracias á aquesta campanya, (pues la guerra es cosa feta) veurém com al fi 's completa l'hermos destino d'Espanya. ¡Al últim, dintre de poch sense escrupols de conciencia podrém recullir l'herencia del imperi del marrochi!

UN DESCONFIA

¿Oy que del modo que 's posa la qüestió, en l'actual moment sembla verdaderament que va á passá alguna cosa? Pues bé; ja veurán vostés com tras de molt enrahonar y crida y torna á cridar al últim no passa res.

C. GUMA.

LO GENERAL MARGALLO

PUBLIQUÉM avuy lo retrato autèntich del gobernador de la plassa de Melilla, grabat directament de una fotografia, que hem lograt procurarnos, no playent esforços ni sacrificis.

D. Joan Garcia Margallo, nasqué á Montánchez, provincia de Cáceres, lo dia 12 de Juliol de 1839. Conta per consegüent 54 anys d'edat.

Entrá en l'exércit de cadet en 1855, sigué promogut á alférez en 1858, obtenint per mérits de guerra 'l grau de tinent y la creu de Sant Fernando de primera classe, havent format part de l'exércit de Africa, ahont se distingí notablement en diverses funcions de guerra.

Al any 66, sigué ascendit á capitá, per mérits contrets en los successos del 22 de Juny qu'ensangrentaren los carrers de Madrid.

Combatent al any 69 á las ordres del general Caballero de Rodas contra 'ls insurrectes de Málaga, sigué agraciad ab la creu roja de primera classe del Merit Militar.

Durant la campanya carlista estigué sempre en operaciones, distingintse pel seu valor y per la seva intrepides en diverses accions de guerra. Capitá era al comensar aquesta, y tinent coronel al terminar, havent guanyat tots los ascensos ab la punta de la espasa.

Després de manar lo batalló de cassadors de la Ha-

trana, desde 1879 á 1883, en aquesta fetxa 's feu cárrech de mando del regiment de infanteria de Donya Isabel II, conservantlo fins al 13 de Febrer de 1890, en que obtingué per antigüetat l'empleo de general de brigada, omplint la vacant produhida per mort del general Soria Santa Cruz.

En lo mando de la plassa de Melilla sustituhí al general Mirelis.

Militar pundonorós, separat per complet de tots los partits polítichs y alimentant la convicció de que l'home de guerra 's deu excludir al servey de la patria. lo dia dos del corrent Octubre doná probas eloquents de valor, serenitat y dots de mando, ab motiu de la brutal agressió de las kábilas rifynyas.

Espanya entera saludá 'l seu nom fins á las horas ignorat de las multitudes, com lo de un héroe, posant en ell patrióticas esperansas, que nosaltres de tot cor desitjem veure enterament realizadas.

NOSALTRES Y ELLS

I.

A MADRID.

N lo despaig del ministre d'Estat. Lo senyor Moret, dictant al seu secretari:

«Tinch lo sentiment de participar al respectable sultan del Marroch que las kábilas del Rif n'han fet una de las sévas. Sense provocació de cap classe, sense que ningú 'ls dignés una paraula més enllá de l'altra, s'han

tirat sobre un fort que 'ls espanyols estavan construhint, y després de ferho malbé tot, ens han clavat una infinitat de tiros y 'ns han dit varios desvergonyiments.

«Espero, donchs, que 'l digne sultán tindrà la bondat de pendre cartas en l'assumpto, cumplint ab los debers de jefe superior dels rifynyos, y demostrant una vegada més l'amistat que professa á Espanya...»

—¡Etzé! —¿Qué vol dir?—fa en Moret al sentir l'estornut del secretari.

—¿Jo? Res: estornudo y callo. —¿Ja está la nota?... Donchs, envihila al emperador dels moros ab lo primer correu. Ara com ara, es á Taflet.

Lo secretari tanca la nota en un sobre y escriu la direcció: «Al altíssim y venerable sultán del Marroch. —Taflet.»

Cinch minuts mes tart: Lo senyor Moret torna á dictar al mateix secretari.

«Per si ab la nota que li he remés no n'hi haigues prou, déch comunicar al digníssim Muley —á qui Aláh guardi—que acabo de sapiguer que 'ls seus rifynyos han perdut completament lo estrep y predican la guerra santa contra 'ls espanyols.»

«Urgeix, pues, que l'emperador los posi 'l peu á rotllo, fentlos entendre lo paper lleig que estant representant.»

—Pósila en un sobre y envihila al sultán desseguida.

Després de dinar, lo ministre d'Estat dicta un'altra nota: es ja la tercera.

«Magnífich y enluhernador sultan: La cosa va complicantse per moments. Un telégrama del general que tenim á Melilla 'm diu que 'ls moros s'atrinxeran y 's fortifican dintre del nostre territori, burlantse sense miraments del pabelló espanyol.

«Ho comunico á vosté pel seu coneixement y efectes consegüents.»

La nota marxa ab un correu exprés.

A la mitj'hora 'n dicta un'altra: es la quarta. Poch després un'altra: la quinta.

Luego un'altra y un'altra y un'altra... A mitja nit en lo ministeri d'Estat s'han gastat

en notas dugas resmas de paper; un paper magnífich del més car que hi ha.

Lo ministre se 'n va pacíficament á dormir. Las notas segueixen lo seu camí, en direcció á Taflet.

II.

AL CAMPAMENT DEL SULTÁN.

Muley examinant ab una ullera de llarga vista lo camí que va á la costa:

—¿Qué deurán volguer aquesta colla de moros que venen cap aquí, l'un darrera l'altre, ab un paper á la mà?

Arriba 'l primer: —Que Aláh us conservi l'individuo, sultan: una nota d'Espanya.

Se presenta 'l segón: —Sultán, una nota espanyola.

Van arribant tots, repetint la mateixa cantarella: —Una nota.

—Una nota.

—Una nota.

Los seus del sultán están casi cuberts de notas.

—¡Garnit!—fa Muley cridant al seu primer ministre, que roda per allí concertant una mossa:—mira, Garnit, quants paperots m'envian d'Espanya.

Lo ministre 'n cull un y 'l llegeix.

—¡Ah! No es res; parla d'aixó dels pobres rifynyos.

LA QÜESTIÓ DEL MORO-SOLUCIÓ FUSIONISTA

Las energias del govern donan per resultat...

que 'ls moros per ara 's riuen de nosaltres

y saltan y ballan y dihen:—Si aixó es guerra, ni may que hi haja pau.

Ves qué 'ns explica Espanya á nosaltres! Com si ja no ho sapiguessim!
 —¿Y donchs? ¿Qué 'n farem d' aquests papers?
 —No es un assumpto dels moros de Melilla?... Donchs enviéuols á n' ells.
 —Tens rahó, Garnit; ets un sabi. Cadascú que 's cuydi de las sévas cosas. Emissaris... culliu tot aixó y portéuho al Riff. Diguéu al moro Maymón qu' es un envío d' Espanya.

III.

AL RIFF.

Lo tremendo Maymón se passeja davant d' una tenda tot preocupat.

Parla sol.
 —Vet' aquí—diu—los inconvenients de viure á fora. A lo millor un se troba faltat de lo més necessari. ¿Cóm ho farem ara per fabricar cartutxos? Tenim pólvora en abundancia tenim balas; pero no tenim...

De repent se veu al seu davant una infinitat de moros que arriban cuberts de pols.

—¿Qué voléu?
 —De part d' Espanya, que aquí tens aixó. Y li entregan totes las notas del Sr. Moret.
 —¿Paper?—fa en Maymón, radiant d' alegria.
 Y baixant lo cap ab beatitut, exclama:

—¡Aláh es gran! Ja tenim paper, lo únich que 'ns faltava per fer cartutxos.

A. MARCH

Se queixa la guarnició de Melilla de que l' aygua escaseja molt en aquella plassa.

¡Ay Senyor!
 ¡Y tanta com ne corra dintre de las venas dels ministros fusionistas!

Los periodistas que havian anat al Africa al objecte de comunicar noticias á la premsa, han abandonat la plassa de Melilla, convensuts de la inutilitat dels seus esforços.

No sembla sino que la premsa que tan poderosamente contribuix á avivar l' estímul dels governs y á enardir l' esperit del poble, tinga de ser tractada com no 's tractaria al major enemich de la patria en aquests moments crítichs y difícils.

Peró a pesar de tot, fassi 'l govern lo que vulga, la premsa seguirá apretant. Y 'ls governants estufats, pero flonjos, al últim quedarán convertits en lo que son realment.

En neulas.

Qu' Espanya es débil: qu' Espanya no pot atrevirse á llansarse á certa classe de aventuras.

Aixó dihen los adversaris de las resolucions enérgicas y decisivas.

Peró no tenen en compte una rahó, y es que si la pobre Espanya es com ells suposan un sach d' ossos, qualsevol que siga que intenti pegarli 's farà mal.

En Venanci Gonzalez ha surtit del govern ab l' excusa de que 'l seu fill está malalt; pero en realitat per la maialtia incurable del projecte de lley de Administració local. Aquesta es la verdadera causa que l' ha obligat á dimitir.

En Venanci Gonzalez ha sigut sustituit punt en blanch per en Lopez Puigcerver, adversari decidit de 'n Gamazo.

¿Y cóm D. Práxedes s' ha atrevit á ficar dintre del ministeri á un gat y un gos?

Aquí veurán vostés.

No obstant:

Mientras hi haja llangonissas y 'n pujan menjar tots dos, ni 'l gat ha d' esgarrapar ni ha de mossegar el gos.

A pesar de aquest pedás, la crisis subsisteix, desde 'l moment que l' incomparable Moret continúa desempenyant dugas carteras: la de Foment y la d' Estat.

¿Per qué D. Práxedes, una vegada posat á arreglar la cosa no havia de adjudicar una de aquestas dos carteras?

¿Saben per qué? Perque una cartera es una breva, y per una breva 's fa la figuereta, y ab la figuereta tots los fusionistas aspirants al càrrech de ministros fan bondat, per veure si la pescan.

Aquesta es la mónita de D. Práxedes.

Y ara díguinme vostés: Ocupat en tals pamplinas ¿cóm s' ha de recordar gens dels salvatjes de Melilla?

Llegeixo:

«Pronto se dispondrá en Melilla de cien bocas de fuego.»

Consti que me 'n alegraré molt: que hi haja allí cent bocas, perque fins ara semblava que ningú gosa-va á dir: aquesta boca es méva.

Lo capitost de las tayfas riffenyas que ha lograt al-sarlas de cascos se diu Maymón.

Y no obstant lo verdader Maymó no es ell.

En materias de tornar rápidamente per l' honra ultratjada de la nació no hi ha maymóns que pujan compararse ab los homes del govern fusionista.

Los moros de Melilla s' ocupan en construhir trin-xeras.

Está clar, com que Espanya 'ls dona tants dias de ventatja, 'ls aprofitan.

Lo millor modo de que no 's dediquessin á fer trin-xeras, seria que nosaltres ens dediquessim á trin-xar-los.

Peró ells, infelissos, no prevenhen los mágichs re-sultats de la política sagastina dels aplassaments con-tinuos. Lo temps passarà, 'ls moros s' anirán fent vells y al últim no tindran més remey que tornarse 'n á Fra-jana. Y llavors dirém.—¡Quin talent el de 'n Sagasta!

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans Ordnejela Obir, J. Mas, P. Pedragosa y P. Mata-Sogras, Tres estudiants de Tarrassa, Empayta-boynas, Serafina Guitarra, Q. del O., Rafel Pastor, Quimet del O., J. O. y R., J. Esquirós, Un Eremit, Nas de Vicari, Escolá de la Antigua, J. Inglés y J. Padró:—Lo qu' en-vian aquesta semana no fa per casa.

Ciudadans Pepet dels Ous, E. Cristos, Weber, J. Casajuana, Un A. Vendrellench, F. Carreras P., Emili Revoltós, Niu de Gracia, Ollime R., Cintet Barrera y Cargol, Flaui Afinat y Nicodemus:—Insertarem algu-na cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá Pelma: No 'ns fá 'l pes.—J. Sallentag: Veurém d' aprofitar-ho.—Ben: Dispensi: es una equivocació deguda en part á nosaltres y en part també als caixistas: l' article á que 's refereix veurém de publicar-lo en lo periódich.—J. Estruch: Ens es imposible continuar lo seu co-municat, tant per falta d' espay, com també per ser l' expressió de opi-nions particulars que no venim obligats á acullir en las nostras columnas.

—Ramonet R.: Aceptém ab gust lo que 'ns envia. Lo Ramonet de la semana passada no es vosté.—Follet: Va molt bé: gracias.—J. B. Guer-ra: La poesia es flúixeta.—Arnau: Procuraré complaure 'l; pero l' ex-cessiva extensió de aquells treballs tal vegada no 'ns ho permeti.—F. Tiana: Va bé.—A. Llimone: Las poesias van bé: quedan acceptadas.

—Acracia: Si no ha vist la intenció moralisadora y honrada del nostre article, pitjor per vosté. Las gratuitas suposicions que 's permet son tan erróneas é infundadas que si 'ns proposessim lo que vosté suposa, no hauriam de fer més que alentar las malas passions; pero estimém massa la causa del obrer y no ho farem may.—F. V.: L' article ne vá: es pu-eril.—M. Giol: Los articles condensats, tal com els envia, van molt mi-llor.—Hem llegit la poesia y es difícil poder emetre un judici concret.

H. trobém falta de precisió y de claretat en l' expressió dels pensaments.

LOPEZ, editor.—Rambla del Mij, 20.

BARCELONA.—A. Lopez Robert, impresor.—Avalta, 65.